

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВАДЖЕННЯ САНАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

*студентка Гриценко Т.Г.
(науч. керівник, к.е.н. Ілляшенко К.В.)*

Відсутність належного теоретико-методичного забезпечення санації та замала державна фінансова підтримка виробничих структур призвели до невпинного зростання кількості фінансово неспроможних підприємств. Саме тому особливої актуальності набувають дослідження щодо механізму та інструментів санації, які можуть реально застосовуватися при проведенні оздоровчих процедур на українських підприємствах.

Спочатку важливо зрозуміти сутність санації підприємств. Згідно із Законом України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», під санацією розуміється система заходів, що здійснюється під час провадження у справі про банкрутство з метою запобігання визнанню боржника банкрутом та його ліквідація, спрямована на оздоровлення фінансово-господарського становища боржника, а також задоволення в повному обсязі або частково вимог кредиторів шляхом кредитування, реструктуризації підприємства, боргів і капіталу та (або) зміну організаційно-правової та виробничої структури боржника.

Приведення підприємства до оздоровлення здійснюється одним з двох напрямків: рефінансування боргів або реорганізацією підприємства.

Але санаційні процедури проводяться не на всіх підприємствах, що потрапили у кризу, адже існують певні передумови, наявність яких дозволяє проводити фінансове оздоровлення. Такі передумови було погруповано: перша група - правові; друга група - загальноекономічні; третя група - ресурсні; четверта група - фінансово-економічні.

Вихід підприємства з кризового стану можливий, якщо існує забезпеченість трьома типами ресурсів: перший тип передбачає достатність часу на вирішення санаційних завдань; другий тип пов'язаний з достатнім обсягом повноважень кризових управляючих стосовно вибору методів оздоровлення підприємства; третій тип передбачає формування достатнього обсягу фінансових ресурсів.

Якщо на кризовому підприємстві виявлено потенціал до виживання і для реалізації оздоровчого процесу не вистачає власних ресурсів, то перш ніж здійснювати заходи щодо залучення фінансових ресурсів, необхідних для санації, слід завчасно визначити потрібний їх розмір.

Також, проводячи санацію підприємств, важливим є питання планування фінансового оздоровлення та фінансового забезпечення оздоровчих заходів, особливо, коли підприємству не вистачає власних фінансових ресурсів для проведення санації. Тому, з метою точного визначення потреби в коштах для проведення санації, визначається необхідний обсяг оборотного та інвестиційного капіталу.

Потреба в оборотних коштах визначається задля забезпечення безперервності процесу виробництва та реалізації продукції, адже оборотні кошти пов'язані з оплатою праці персоналу та придбанням предметів праці. Відповідно, в разі виникнення дефіциту оборотних коштів можливі перебої у виробництві, постачанні, у процесах збуту.

Після визначення потреби в оборотному капіталі, далі необхідно визначитись з розміром потреби в інвестиційному капіталі. Інвестиційний капітал необхідний для фінансування так званих капітальних витрат, тобто витрат, що пов'язані з підготовкою та організацією виробництва (заснування, реорганізація підприємства, купівля та введення в дію основних фондів). Отже, капітал, необхідний для фінансування зазначених витрат має бути мобілізований на довгостроковий період.

Таким чином, визначивши потребу в оборотному та інвестиційному капіталах та додавши ці дві величини, ми отримаємо обсяг загальної потреби у фінансових ресурсах на період оздоровлення. Дала, враховуючи цю величину, розраховується потреба в санаційному капіталі.

За умови, коли кризовому підприємству не вистачає власних ресурсів для проведення фінансового оздоровлення, надзвичайно важливим є найоб'єктивніше і найточніше визначення потреби у додатковому фінансуванні. Адже, неврахування факторів, що впливають на таку потребу та ігнорування можливостей і шляхів її зменшення призведуть до залучення зайвого обсягу фінансових ресурсів, можливим наслідком чого буде ліквідація, а не «видужання» підприємства.